

H O T Ă R Ă R E A nr.1-300/2025
cu privire la examinarea contestației depuse de către cet. Xxxx Xxxx
împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică
nr. 3-11/2023 din 20.01.2023

2 septembrie 2025

municipiul Chișinău

Examinând în procedură scrisă contestația depusă de către Xxxx Xxxx, împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-11/2023 din 20.01.2023, audiind informația prezentată de către doamna Rodica Ciobanu, Consiliul Superior al Procurorilor–

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârea nr.3-11/2023 din 20.01.2023 Colegiul de disciplină și etică a respins contestația lui Xxxx Xxxx și a menținut decizia Inspecției procurorilor din 13.10.2022.

La data de 3 februarie 2023, Xxxx Xxxx a depus la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație prin care a solicitat anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-11/2023 din 20 ianuarie 2023 și adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie constatate abaterile disciplinare pretins comise de procurorul Maia Bordea, din cadrul Secției combatere tortură a Procuraturii Generale, precum și de procurorul care a acționat în temeiul controlului ierarhic superior, fostul adjunct al Procurorului General interimar, Eduard Bulat.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

La data de 12.09.2022, petiționarul Xxxx Xxxx a înaintat o sesizare către Consiliul Superior al Procurorilor, solicitând inițierea unei proceduri disciplinare în privința procurorului Maia Bordea, în scopul constatării în acțiunile acesteia a abaterii disciplinare prevăzute la art. 38 lit. e) din Legea nr.3 cu privire la Procuratură.

În sesizare, petiționarul și-a exprimat nemulțumirea față de refuzul procurorului Maia Bordea de a primi sesizarea sa din 08.08.2022 și a o examina în ordinea art. 274 Cod procedură penală.

II. Circumstanțele stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor

Prin Decizia din 13.10.2022, Inspecția procurorilor a încetat procedura disciplinară în privința procurorului Maia Bordea și a ex-adjunctului Procurorului General interimar, Eduard Bulat, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru a se pronunța astfel, Inspecția procurorilor a reținut că la data de 08.08.2022, cet. Xxxx Xxxx a depus la Procuratura Generală o plângere înregistrată cu nr.xxxx, în care a reclamat pretinse acțiuni ilegale, comise de către un grup de polițiști din cadrul Inspectoratului de poliție Xxxxxx, Batalionul de Patrulare și Reacționare Operativă a DP a mun. Chișinău, ofițerul de urmărire penală al SUP al IP Xxxxxx, Xxxx Xxxx, ofițerul de urmărire penală al SUP al IP Xxxxx Xxxxx Xxxxxx,

procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Elena Suvalova, procurorii în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal Ion Ursu, Mihai Cebotari și Dmitrii Achimenco, procurorii adjuncți ai Procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău Adrian Popenco, Ion Dulghieru și Mihai Pascal, procurorul-șef interimar al Secției combatere tortură a Procuraturii Generale, Eugeniu Gore, precum și judecătorii de instrucție Xxxx Xxxxx, Xxxxxx Xxxxxxx și Xxxxxx Xxxxxxx.

În argumentarea plângerii, cet. Xxxx Xxxx și-a manifestat dezacordul cu modul în care au fost investigate cauzele penale nr.xxxxxxxxxx, nr.xxxxxxxxxx, procesul penal nr.xxxxx/xx. De asemenea, acesta a supus criticii scrisoarea nr.xxx/xx-xxx din 09.06.2020 (*semnată de către procurorul-șef interimar al Secției combatere tortură, Eugeniu Gore*) prin care a fost informat despre soluția adoptată în cadrul procesului penal nr.xxxxx/xx.

La data de 22.08.2022, procurorul în Secția combatere tortură a Procuraturii Generale, Maia Bordea, a dispus refuzul de a primi sesizarea în temeiul art.265 din Codul de procedură penală.

În motivarea deciziei adoptate, procurorul Maia Bordea a reținut că afirmațiile formulate de către cetățeanul Xxxx Xxxx exprimă, în esență, un dezacord cu modul de administrare și apreciere a probelor în cadrul urmăririi penale. Potrivit acesteia, soluțiile procesuale dispuse nu pot face obiectul examinării din perspectiva procesual-penală, întrucât ele nu se întemeiază pe elemente factologice concrete care să justifice inițierea unei investigații în temeiul art. 274 din Codul de procedură penală. Mai mult, aspectele expuse în actul de sesizare reflectă simple ipoteze și supoziții, fără a conține informații privind pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni. În susținerea cererii sale, autorul sesizării s-a limitat la a formula critici față de acțiunile de urmărire penală și față de hotărârile procesuale adoptate în cauză, fără a prezenta probe care să susțină existența unei conduite ilicite din partea procurorilor vizați.

Ulterior, la data de 02.09.2022 la Procuratura Generală a fost înregistrată plângerea cet. Xxxx Xxxx, înaintată în temeiul art.299¹ Cod de procedură penală, prin care acesta a solicitat anularea ordonanței de refuz în primirea plângerii, adoptată de către procurorul Maia Bordea.

Ca urmare a examinării, cu titlu de control ierarhic, a actului de sesizare, în corelare cu concluziile analizei efectuate asupra adresării inițiale, Adjunctul Procurorului General interimar, Eduard Bulat, prin ordonanța din 12 septembrie 2022, a respins ca neîntemeiată plângerea formulată de cetățeanul Xxxx Xxxx împotriva ordonanței emise de procurorul Maia Bordea la data de 22 august 2022.

Ulterior, la 20.09.2022 autorul sesizării Xxxx Xxxx a contestat ambele ordonanțe în ordinea art. 313 Cod de procedură penală la judecătorul de instrucție, legalitatea cărora urmează a fi apreciate în cadrul controlului judiciar.

Apreciind argumentele din sesizare, Inspecția procurorilor le-a apreciat ca fiind neîntemeiate, deoarece procurorii care au emis deciziile respective nu au admis încălcări ale normelor de procedură penală, ale termenilor de examinare a cererilor. Deciziile au fost adoptate pe propria convingere, au fost motivate și aduse la cunoștința persoanelor interesate în termen.

În cadrul verificării sesizării, procurorii Maia Bordea și Eduard Bulat au explicat circumstanțele cazului și au declarat că la efectuarea urmăririi penale au procedat conform legii, drepturile părților pe cauza penală au fost respectate, deciziile au fost adoptate în termen, tergiversări la examinarea proceselor penale nu au fost admise, iar

părțile au fost informate în termen.

Conform prevederilor art. 3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, responsabilității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele penale pe care le gestionează.

În cadrul examinării cererii lui Xxxx Xxxx, procurorii Maia Bordea și Eduard Bulat au acționat conform atribuțiilor funcționale stipulate în art. 52 alin. (1) din Codul de procedură penală și acțiunile lor nu pot servi temei de tragere la răspundere disciplinară.

Nefiind de acord cu soluția pronunțată de Inspecția procurorilor, la data de 24.10.2022, Xxxx Xxxx a depus o contestație împotriva acesteia, solicitând Colegiului de disciplină și etică anularea deciziei și constatarea abaterii disciplinare în acțiunile procurorilor Maia Bordea și Eduard Bulat și aplicarea sancțiunii disciplinare.

III. Constatările Colegiului de disciplină și etică

Prin Hotărârea nr. 3-11/2023 din 20 ianuarie 2023, Colegiul de disciplină și etică a respins contestația formulată de petentul Xxxx Xxxx împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 13 octombrie 2022.

Colegiul a constatat că Inspecția procurorilor a realizat o apreciere corectă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, reținând că în acțiunile procurorilor Maia Bordea și Eduard Bulat nu au fost identificate temeiuri rezonabile care să indice comiterea unor abateri disciplinare pasibile de răspundere în conformitate cu prevederile Legii cu privire la Procuratură.

În speță, procurorii vizați au oferit explicații privind circumstanțele cauzei și au declarat că activitățile procesual-penale au fost desfășurate în strictă conformitate cu prevederile legale, că drepturile părților au fost respectate, iar soluțiile procesuale au fost adoptate în termen legal. De asemenea, nu s-au constatat tergiversări în examinarea cauzelor penale, iar părțile au fost informate corespunzător.

Mai mult, hotărârile procurorilor au fost contestate pe calea prevăzută de art. 313 din Codul de procedură penală. Astfel, în cadrul ședinței Colegiului din 16 decembrie 2022, a fost anexată încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Xxxxxx) din 8 decembrie 2022, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea formulată de Xxxx Xxxx împotriva ordonanței procurorului Maia Bordea din 22 august 2022 și a ordonanței procurorului ierarhic superior Eduard Bulat din 12 septembrie 2022.

În acest context, Colegiul a subliniat că angajarea răspunderii disciplinare presupune existența cumulativă a trei elemente esențiale: existența faptei, vinovăția și legătura de cauzalitate dintre conduita neconformă și prejudiciul cauzat, toate acestea trebuind analizate și din perspectiva gravității conduitei imputate.

Ca urmare a examinării contestației depuse împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare în privința procurorului Maia Bordea și a fostului adjunct al Procurorului General interimar, Eduard Bulat, Colegiul a concluzionat că materialele administrate de Inspecția procurorilor sunt suficiente și concludente, iar soluția adoptată este una temeinică, imparțială și legală.

În consecință, Colegiul de disciplină și etică a apreciat că decizia Inspecției procurorilor din 13 octombrie 2022 este întemeiată și legală, motiv pentru care contestația formulată de cetățeanul Xxxx Xxxx a fost respinsă.

IV. Circumstanțele și motivele expuse în contestație

La data de 3 februarie 2023, Xxxx Xxxx a înregistrat la Consiliul Superior al Procurorilor o contestație prin care a solicitat anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-11/2023 din 20 ianuarie 2023, precum și constatarea existenței unor abateri disciplinare în acțiunile procurorilor Maia Bordea și Eduard Bulat.

În susținerea contestației, Xxxx Xxxx a reiterat argumentele formulate anterior în sesizarea inițială, precum și în contestația depusă împotriva Deciziei Inspecției procurorilor din 13 octombrie 2022 privind încetarea procedurii disciplinare.

Potrivit contestatarului, Hotărârea Colegiului de disciplină și etică este insuficient motivată, rezumându-se, în esență, la o simplă reiterare a concluziilor reținute de Inspecția procurorilor. Acesta susține că motivarea deciziei trebuia realizată prin analizarea separată și expresă a fiecărui capăt de contestație, cu prezentarea argumentelor juridice corespunzătoare.

De asemenea, contestatarul susține că nici Inspecția procurorilor, nici Colegiul de disciplină și etică nu au examinat principalul argument invocat în sesizările formulate, și anume aplicabilitatea pct. 48 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 6 din 19 martie 2019, precum și pct. 4.1 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 15 mai 2007. În opinia sa, ignorarea acestor prevederi a condus la încălcarea dreptului său la un proces echitabil.

Totodată, Xxxx Xxxx a precizat că a luat cunoștință de conținutul Hotărârii Colegiului de disciplină și etică din 20 ianuarie 2023 abia la data de 27 ianuarie 2023, când i-a fost comunicată prin poștă fizică. În acest context, invocă faptul că, din cuprinsul hotărârii, reiese că termenul de contestare este de 5 zile de la data pronunțării, fără a se face referire la momentul luării la cunoștință, ceea ce, în opinia sa, a condus la o îngrădire nejustificată a dreptului de acces la justiție.

În concluzie, Xxxx Xxxx a solicitat anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-11/2023 din 20 ianuarie 2023 și constatarea comiterii unor abateri disciplinare de către procurorii Maia Bordea și Eduard Bulat.

V. Procedura în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor

Consiliul notează că, potrivit pct. 9.5 și 9.6 din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, revizuit prin Hotărârea nr. 1-40/2025 din 20.02.2025, ziua, ora și locul examinării contestației se comunică persoanelor interesate cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte, prin diverse mijloace: telefonogramă, e-mail sau poștă terestră. Neprezentarea părților nu împiedică examinarea contestației de către Consiliu.

Conform acestor dispoziții, Consiliul Superior al Procurorilor poate examina contestațiile împotriva hotărârilor de încetare a procedurii disciplinare în procedură scrisă și fără citarea părților, în baza actelor existente în dosarul procedurii disciplinare și a eventualelor probe suplimentare depuse în termenul prevăzut la pct. 9.6.

Astfel, contestația formulată de Xxxx Xxxx a fost examinată în procedură scrisă și fără citarea părților, în baza dosarului disciplinar și a probelor suplimentare.

Procurorul Eduard Bulat, vizat în procedura disciplinară de referință, nu a prezentat poziția scrisă vizavi de contestația înaintată.

Procurorul Maia Bordea, vizată în procedură disciplinară la data de 11.04.2025 a depus o referință în apărarea poziției sale.

În susținerea poziției procurorul a invocat că, potrivit art.51 alin.(3) din Codul de procedură penală, la exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii, potrivit art.33 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, independența procurorului este asigurată prin discreția decizională în exercițiul funcției, acordată prin lege, acesta fiind independent în luarea deciziilor, acțiunile, inacțiunile, actele efectuate sau dispuse de procurorul care conduce urmărirea penală sau exercită nemijlocit urmărirea penală se contestă în condițiile art.299¹ și art.313 din Codul de procedură penală.

Inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Iurie Caraman, a prezentat, la data de 29 august 2025, o referință prin care, în absența unor argumente capabile să răstoarne constatările Colegiului de disciplină și etică, a propus respingerea ca neîntemeiată a contestației formulate de Xxxx Xxxx împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-11/2023 din 20 ianuarie 2023.

Potrivit referinței, contestația depusă nu conține o critică obiectivă și argumentată, întemeiată pe dispozițiile legale incidente, referitoare la motivele și temeiurile pentru care Colegiul de disciplină și etică a menținut, prin hotărârea sa, decizia Inspecției procurorilor din 13 octombrie 2022 de încetare a procedurii disciplinare în privința dnei Maia Bordea, procuror în Secția combatere tortură a Procuraturii Generale, și a dlui Eduard Bulat, la acel moment Adjunct al Procurorului General interimar, în prezent ex-procuror, reținând lipsa oricărui temei pentru tragerea la răspundere disciplinară a acestora.

Temeinicia deciziei Inspecției procurorilor și a Hotărârii Colegiului de disciplină și etică se confirmă, indirect, și prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Xxxxxx) din 8 decembrie 2022, prin care s-a respins, ca fiind neîntemeiată, plângerea formulată de Xxxx Xxxx privind anularea ordonanței procurorului Maia Bordea din 22 august 2022 și a ordonanței procurorului ierarhic superior Eduard Bulat din 12 septembrie 2022.

Confirmarea, de către instanțele de judecată, a legalității actelor procesuale emise de către procurorii vizati exclude existența unei conduite profesionale necorespunzătoare care să constituie abatere disciplinară în raport cu soluțiile procesuale adoptate.

Având în vedere lipsa unor elemente de fapt și de drept care să justifice anularea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-11/2023 din 20 ianuarie 2023, în temeiul art. 86 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură și pct. 9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, inspectorul a propus respingerea contestației formulate de Xxxx Xxxx și menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-11/2023 din 20.01.2023 ca fiind legală și temeinică.

VI. Motivarea soluției Consiliului Superior al Procurorilor

Consiliul Superior al Procurorilor a analizat contestația formulată de cetățeanul Xxxx Xxxx împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-11/2023 din 20 ianuarie 2023. Prin această contestație, petiționarul a solicitat anularea hotărârii Colegiului și constatarea unor presupuse abateri disciplinare în acțiunile procurorilor Maia Bordea și Eduard Bulat.

În cadrul examinării, Consiliul a avut în vedere întreaga documentație aferentă procedurii disciplinare, inclusiv pozițiile exprimate de către Inspecția procurorilor și punctul de vedere formulat de inspectorul Iurie Caraman în referința sa din 29 august

2025. Acesta a menționat că, în lipsa unor argumente noi, clare și fundamentate juridic, contestația nu poate răsturna concluziile deja formulate de Colegiu, motiv pentru care a propus respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

Xxxx Xxxx a reluat în contestația sa aceleași critici și nemulțumiri exprimate anterior, în sesizarea adresată Inspecției procurorilor și în contestația împotriva deciziei din 13.10.2022 de încetare a procedurii disciplinare. El a susținut că Hotărârea Colegiului ar fi fost nemotivată și că aceasta ar fi reprodus aproape în totalitate conținutul deciziei inițiale a inspectorului Ghenadie Gurițanu. În opinia sa, această similitudine ar indica o înțelegere prealabilă și o lipsă de obiectivitate în procesul decizional.

Consiliul însă constată că Hotărârea Colegiului de disciplină și etică este motivată într-un mod clar și adecvat, răspunzând pe fond aspectelor invocate de petiționar. Mai mult decât atât, contestația depusă nu aduce elemente noi sau relevante din punct de vedere juridic, ci doar exprimă nemulțumirea petiționarului față de soluțiile adoptate în cadrul procesului penal.

Din analiza dosarului, reiese că procurorul Maia Bordea a emis, la 22 august 2022, o ordonanță de refuz privind examinarea sesizării lui Xxxx Xxxx, pe motiv că aceasta nu întrunea condițiile prevăzute de art. 274 Cod de procedură penală, întrucât relatează doar dezacorduri subiective față de modul de soluționare a unei cauze, fără a indica elemente de fapt sau probe relevante. Această ordonanță a fost confirmată ulterior, prin ordonanța din 09.09.2022, emisă de adjunctul Procurorului General interimar, Eduard Bulat.

Împotriva acestor acte, Xxxx Xxxx a depus plângere în instanță, însă Judecătoria Chișinău (sediul Xxxxxx), prin încheierea din 08.12.2022, a respins acțiunea sa ca neîntemeiată. Soluția a fost menținută și de către Curtea de Apel Chișinău prin decizia sa din 25 aprilie 2023.

Consiliul constată, așadar, că petiționarului i-a fost asigurat accesul la toate formele de control legal: atât cel ierarhic, cât și cel judiciar. În lipsa unor elemente de rea-credință sau abateri grave comise de procurori, nu se poate vorbi despre o încălcare disciplinară. Activitatea procurorului, în măsura în care se desfășoară în limitele legii și cu respectarea principiului independenței, nu poate fi cenzurată decât în cazuri expres prevăzute de lege.

Totodată, Consiliul reamintește că o eventuală eroare de interpretare sau aplicare a legii nu echivalează, automat, cu o abatere disciplinară. Rolul căilor de atac este tocmai de a corecta asemenea erori, iar în lipsa unor indicii de abuz, neglijență gravă sau rea-credință, răspunderea disciplinară nu poate fi angajată.

Mai mult decât atât, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că instanțele nu sunt obligate să răspundă detaliat fiecărui argument repetitiv, iar o motivare succintă, în raport cu natura cauzei, poate fi suficientă pentru respectarea standardelor impuse de art. 6 CEDO (cauza *Bachowski v. Polonia*).

În concluzie, Consiliul constată că atât Inspecția procurorilor, cât și Colegiul de disciplină și etică au analizat cu diligență sesizările lui Xxxx Xxxx, iar soluțiile adoptate de aceștia au fost conforme cu legea și au respectat toate garanțiile legale și procedurale. Nu au fost identificate abateri disciplinare, iar simpla nemulțumire a petiționarului față de soluțiile emise nu poate justifica anularea hotărârii atacate.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art.37, art.70 alin. (1) lit. f), art.77, art. 86 alin.(3) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; pct.9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct.81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor-

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge ca neîntemeiată contestația înaintată de către Xxxx Xxxx, cu menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-11/2023 din 20.01.2023.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ